



Samenvatting

Het college heeft ingestemd met het geactualiseerde Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019. Dit besluit bevat uitvoeringsregels waarvan de vaststelling op basis van de Verordening maatschappelijke ondersteuning 2019 is gedelegeerd aan het college. De Verordening en het Besluit vormen samen de basis om maatwerk en passende ondersteuning te bieden aan Maastrichtenaren die zelf of samen met hun omgeving onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie. Zij kunnen een beroep doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen of gebruik kunnen maken van beschermd wonen of opvang.

De ingangsdatum van het nieuwe Wmo-Besluit is vastgesteld op 1 januari 2019.

Beslispunten

1. Het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019 vast te stellen.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 18 december 2018:

Conform.



1. Aanleiding

In 2018 is in de gemeente Maastricht een intensief traject doorlopen met vele partijen om te komen tot een geactualiseerde Wmo-Verordening per 1 januari 2019. Dit proces heeft ertoe geleid dat de gemeenteraad op 11 december 2018 de geactualiseerde Verordening heeft vastgesteld¹.

In deze Verordening worden – in beperkte mate – uitvoeringsregels gedelegeerd aan het college. Met deze uitvoeringsregels, welke gebaseerd zijn op de kaders in de Verordening, is het college in staat om maatwerk en passende ondersteuning te kunnen bieden aan onze kwetsbare inwoners.

Een belangrijke reden om de Verordening te actualiseren, betrof voortschrijdend inzicht op basis van jurisprudentie. In de Verordening werden namelijk een aantal bevoegdheden gedelegeerd aan het college – dus nader geregeld in het gemeentelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning - daar waar dit bij nader inzien niet bleek te zijn toegestaan. Dit kwam naar voren op basis van rechtspraak door de Centrale Raad voor Beroep (CRvB).

Daar waar dit aan de orde was, is dit per 1 januari 2019 technisch-administratief/juridisch gerepareerd. Bij wijzigingen die hun grondslag vinden in het repareren van de ongeoorloofde delegatie, kan de inhoud/strekking van het beleid in principe ongewijzigd blijven. Voor deze insteek is gekozen ten aanzien van de geactualiseerde verordening. Een groot aantal bepalingen is ongewijzigd vanuit het Besluit maatschappelijke ondersteuning overgeheveld naar de Verordening 2019. Dit heeft als gevolg dat het nieuwe Besluit 2019 fors is uitgedund ten opzichte van de eerdere versie.

Daarnaast wordt een tweetal wijzigingen voorgesteld op basis van de huidige uitvoeringspraktijk en op basis van de vastgestelde beheersmaatregelen Omnibuzz.

2. Context

- Wmo 2015;
- Toekomstagenda Sociaal Domein 2022 Maastricht-Heuvelland;
- Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019;
- Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015, gemeente Maastricht.
- Collegenota “Beheersmaatregelen Omnibuzz 2019 (Wmo)” d.d. 18 december 2018

¹ Zie hiertoe raadsvoorstel 123-2018



3. Gewenste situatie

Ten aanzien van de nu voorliggende versie van het geactualiseerde Wmo-Besluit is de volgende aanpak gevolgd:

- Daar waar functioneel en (wettelijk) mogelijk wordt nadere uitwerking op onderdelen gedelegeerd aan het college;
- Gezien de positieve ervaringen over de afgelopen jaren met de Verordening en het onderliggende Besluit door zowel klanten als de gemeentelijke toegang/uitvoering, is ervoor gekozen om zo dicht mogelijk bij het huidige beleid te blijven. Daar waar zaken zijn overgeheveld vanuit het Besluit naar de verordening, is dit gebeurd zonder de inhoud/strekking aan te tasten. Dit biedt zodoende ook continuïteit voor alle partijen;
- Een uitzondering op het vorige punt betreft (1) de Praktijkttoets bij Hulp bij het Huishouden en (2) de beheersmaatregelen Omnibuzz. Deze onderdelen worden hieronder nader uitgelegd;

Wijzigingen in het geactualiseerde Besluit

Alle wijzigingen in het Besluit ten opzichte van de voorganger, zijn verwerkt in bijgevoegde “was-woordt-tabel”. Hierin staat ook de argumentatie waarom een bepaalde wijziging is aangebracht. Voor een volledig overzicht wordt verwezen naar bijlage 2. Zoals eerder aangegeven, is het nu voorliggende Besluit fors uitgedund doordat vele zaken zijn overgeheveld naar de Verordening.

a. Overgeheveld naar Verordening 2019:

1. Hoogte bijdrage algemene/maatwerkvoorzieningen + uitzonderingen;
2. Diverse zaken t.a.v. persoonsgebonden budgetten (o.a. hoogte, criteria, voorwaarden, weigeringsgronden, uitbetaling, controle, vergelijking met kostprijs vergelijkbare ZIN-dienstverlening);
3. Financiële tegemoetkomingen;
4. Tegemoetkoming meerkosten;
5. Mantelzorgwaardering;
6. Regels hulp door sociaal netwerk;
7. Kwaliteitseisen maatschappelijke ondersteuning incl. inhoudelijke wijziging door nieuwe AMvB “reële prijs voor Wmo-diensten”;
8. Meldingsregeling calamiteiten en geweld;
9. Aanvullende (bovenwettelijke) proceswaarborgen.

b. Formaliseren van de Praktijkttoets Hulp bij het Huishouden

De praktijktoets is een reeds lang bestaande en succesvolle methodiek binnen de Wmo-uitvoering in Maastricht. Deze werkwijze wordt nu opgenomen in het voorliggende Besluit c.q. de Richtlijn Hulp bij het Huishouden en daarmee geformaliseerd.



De doelstelling van de praktijktoets is om onafhankelijk van eender welk normatief onderzoek te komen tot een vaststelling van de omvang van de dienstverlening Hulp bij het Huishouden in het individueel geval. Het beoogt maatwerk te leveren voor de specifieke individuele situatie. De in de richtlijn Hulp bij het Huishouden opgenomen tijdsnormeringen zijn namelijk slechts indicatief. De consulent bepaalt met deze richtlijn in de hand en zoveel als mogelijk in samenspraak met de burger de daadwerkelijke omvang in uren. Deze omvang maakt onderdeel uit van de toekenningsbeschikking hetgeen burgers de mogelijkheid geeft hiertegen in bezwaar te gaan.

In voorkomende gevallen dat een bezwaarprocedure wordt doorlopen, wordt de toegekende omvang in uren getoetst door middel van de praktijktoets. Concreet is de praktijktoets een onderzoek in de thuissituatie van de burger en deze beantwoordt de volgende vragen:

1. In hoeverre bevat de indicatie alle (noodzakelijke) over te nemen activiteiten en,
2. Is de hiervoor geïndiceerde tijd voldoende is om deze activiteiten in de betreffende situatie uit te voeren.

Deze toets wordt uitgevoerd door de thuiszorgaanbieder die expertise heeft ten aanzien van deze dienstverlening. Het gaat hier om enkele casussen per jaar.

c. Beheersmaatregelen Omnibuzz

De GR Omnibuzz heeft sinds de start van de uitvoering van het vervoer voor inwoners met een Wmo-indicatie "Omnibuzz" te maken met een budgetoverschrijding. Het gestaag toenemende gebruik van Omnibuzz leidt ertoe dat de toekomstbestendigheid van het systeem onder druk staat. De gemeenteraad heeft in mei 2018 opgeroepen om beheersmaatregelen te ontwikkelen om de kostenstijging van Omnibuzz een halt toe te roepen dan wel de kosten te laten dalen.

Omnibuzz heeft allereerst interne beheersmaatregelen doorgevoerd in de eigen overhead. Aanvullend hierop heeft het college op 18 december 2018 een drietal externe beheersmaatregelen vastgesteld die in Maastricht in 2019 worden ingevoerd. Deze voorgestelde maatregelen binnen Omnibuzz leiden ertoe dat (1) via een hogere klantbijdrage het ov-tarief wordt benaderd (2) uitzonderlijk reisgedrag wordt beperkt en (3) oneigenlijke ritten naar dagbesteding worden teruggelegd bij zorgaanbieders. Het betreft hier maatregelen die het gebruik van Omnibuzz kunnen terugdringen zonder dat deze een grote impact hebben op de mate van participatie van onze inwoners.

In navolging op het collegebesluit "beheersmaatregelen Omnibuzz 2019" worden in het voorliggende Besluit de volgende 2 beheersmaatregelen geformaliseerd

1. Alle klanten van Omnibuzz ontvangen per 1 maart 2019 een (maximum) reisbudget van 750 zones per kalenderjaar per reiziger. In bijzondere gevallen kan een hoger reisbudget worden toegekend, enkel na onderzoek door de Wmo-consulent (maatwerk).



2. Met ingang van 1 maart 2019 bedraagt de klantbijdrage in Omnibuzz voor alle reizigers €0,80 per zone.

Met ingang van 1 januari 2019 wordt tevens het oneigenlijk vervoer in Omnibuzz naar geïndiceerde dagbesteding actief tegengegaan en teruggedleid naar de betreffende zorgaanbieder. Uitvoering hiervan geschiedt echter op basis van de DVO met zorgaanbieders, zodat op dit onderdeel geen aanpassing van het Besluit nodig is.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De totale aanpak van de 3 decentralisaties in Maastricht-Heuvelland is gericht op duurzaamheid en het realiseren van (o.a.) een gezondere samenleving. Specifieke duurzaamheidsvoordelen van de beheersmaatregelen Omnibuzz 2019 worden beschreven in de betreffende nota over dit thema.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

De voorgestelde aanpassingen in het Besluit kunnen budgettair neutraal worden uitgevoerd binnen het beschikbare budget voor maatwerkvoorzieningen Wmo. Dit omdat het overgrote deel van de aanpassingen beleids-neutraal is, te weten een verschuiving van de ene regeling (het Besluit) naar de hoger liggende regeling (de Verordening).

De formalisatie van de Praktijktoets bij Hulp bij het Huishouden wordt eveneens budgettair neutraal worden uitgevoerd. Dit omdat al vele jaren feitelijk gewerkt wordt conform de nu voorgestelde formele wijzigingen, waarmee (o.a.) de uitgaven 2018 en de begroting 2019 reeds zijn gebaseerd op deze nieuwe werkwijze.

Ten aanzien van de financiële consequenties van de in het nieuwe Besluit opgenomen beheersmaatregelen binnen Omnibuzz, wordt verwezen naar het collegebesluit “beheersmaatregelen Omnibuzz 2019” van 18 december 2018.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing



10. Participatie tot heden

Ten aanzien van de gewijzigde Verordening Wmo 2019 is een uitgebreid participatief traject doorlopen waarin inwoners, adviesraden en andere belanghebbenden zijn meegenomen. De geactualiseerde nadere regels in het voorliggende Besluit 2019 zijn niet separaat voorgelegd ter inspraak omdat dit niet aan de orde is bij uitvoeringsregels van het college. Het Besluit is echter wel zijdelings meegenomen in het eerdere participatietraject rondom de Verordening. Daarnaast kan het nu voorliggende Besluit 2019 gezien worden als logisch sluitstuk van het doorlopen proces.

11. Voorstel

1. Het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019 vast te stellen.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De verordening 2019 is op 11 december 2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Aansluitend hierop worden de onderliggende uitvoeringsregels, welke bij Verordening zijn gedelegeerd aan het college, eveneens in december 2018 vastgesteld.

Beide documenten worden tijdig op elektronische wijze bekend gemaakt conform de gebruikelijke procedure bij algemeen verbindende voorschriften. Daarmee is de gemeente Maastricht per 1 januari 2019 in staat om maatschappelijke ondersteuning te bieden aan kwetsbare inwoners op basis van de in 2018 geactualiseerde kaders.